

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1098/2007 z dnia 18 września 2007 r. ustanawiające długoterminowy plan w zakresie zasobów dorsza w Morzu Bałtyckim i połowów tych zasobów

COM(2012) 155 final – 2012/0077 (COD)

(2012/C 299/26)

Samodzielny sprawozdawca: **Seppo KALLIO**

Parlament Europejski, w dniu 18 kwietnia 2012 r., oraz Rada, w dniu 24 kwietnia 2012 r., postanowiły, zgodnie z art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1098/2007 z dnia 18 września 2007 r. ustanawiające długoterminowy plan w zakresie zasobów dorsza w Morzu Bałtyckim i połowów tych zasobów

COM(2012) 155 final – 2012/0077 (COD).

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 26 czerwca 2012 r.

Na 482. sesji plenarnej w dniach 11–12 lipca 2012 r. (posiedzenie z 11 lipca) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 141 głosami – 10 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES z zadowoleniem zauważa, że plan w zakresie zasobów dorsza w Morzu Bałtyckim jest sukcesem, i uznaje, że dalsze wdrażanie tego planu jest ważną kwestią.

1.2 EKES sądzi, że zaproponowane zmiany do art. 4, 5 i 8 oraz do art. 29 ust. 2, 3 i 4 są akceptowalnymi i koniecznymi zmianami natury technicznej związanymi z dostosowaniem się do TFUE.

1.3 EKES nie popiera sformułowanej w art. 27 i 29a idei przyznania Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych w zakresie określenia poziomu śmiertelności połowowej. EKES uważa, że zgodnie z art. 43 ust. 3 TFUE decyzje dotyczące tego obszaru należą do Rady.

2. Wprowadzenie

2.1 Sprawozdania Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES) wskazują na to, że na początku obecnego wieku zasoby dorsza w Bałtyku były nadmiernie eksploatowane. W podobszarach ICES 25–32 poziom śmiertelności połowowej dorsza we wschodnim Bałtyku zmniejszył zasoby do poziomu zagrażającego ich załamaniem. Zasoby dorsza w podobszarach ICES 24–25 w Bałtyku zachodnim były w nieznacznie lepszej sytuacji, jednak odłów tych zasobów był wyraźnie niższy niż jego potencjalny poziom długoterminowy. Dlatego też w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1098/2007 z dnia 18 września 2007 r. ustanowiono długoterminowy plan w zakresie zasobów dorsza w Morzu Bałtyckim i połowów tych zasobów. Celem planu

było zapewnienie możliwości zrównoważonej pod względem ekonomicznym, środowiskowym i społecznym eksploatacji zasobów dorsza w Morzu Bałtyckim.

2.2 W tym celu w planie zawarto zasady ustanawiania rocznych uprawnień do połowów tych zasobów w formie całkowitego dopuszczalnego połowu oraz nakładu połowowego. Zasady te obejmują parametr śmiertelności połowowej określany na podstawie corocznych zaleceń naukowych, wykorzystywany do określenia żywotności stad. Ponadto art. 27 rozporządzenia stanowi, że Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, określa poziom śmiertelności połowowej w oparciu o wniosek Komisji, tak aby zapewnić zgodność z celami zarządzania określonymi w planie. Podobnie, art. 26 umożliwia Radzie zmianę planu, by zagwarantować, że jego cele zostaną osiągnięte.

2.3 Wdrożenie planu przebiegło pomyślnie. Poziom śmiertelności połowowej obu zasobów dorsza w Bałtyku jest niższy od poziomu docelowego określonego w obecnym planie. Śmiertelność połowowa zasobów dorsza we wschodnim Bałtyku także utrzymuje się poniżej maksymalnego podtrzymywalnego połowu, a liczebność stada tarłowego zwiększyła się niemal czterokrotnie od czasu wprowadzenia planu. Tendencja w odniesieniu do zasobów dorsza w Bałtyku zachodnim zmienia się bardziej stopniowo, choć wyraźnie zmierza we właściwym kierunku.

3. Wniosek Komisji

3.1 Celem wniosku Komisji jest zmiana rozporządzenia Rady (WE) nr 1098/2007 z dnia 18 września 2007 r. ustanawiającego wieloletni plan w zakresie zasobów dorsza w Morzu

Bałtyckim oraz połowów tych zasobów. Akt ten przyjęto przed wejściem w życie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w związku z czym wymaga on zmian wynikających z nowego traktatu.

3.2 Zgodnie z art. 290 TFUE aktem ustawodawczym można przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów o charakterze nieustawodawczym o zasięgu ogólnym, które uzupełniają lub zmieniają niektóre, inne niż istotne, elementy aktu ustawodawczego. Komisja proponuje, by procedurę podejmowania decyzji przewidzianą w art. 26 i 27 rozporządzenia przekształcić w system uprawnień przekazanych Komisji, by mogła ona monitorować realizowanie planu i celów dotyczących śmiertelności połowowej.

3.3 Plan wymaga przeprowadzania co trzy lata oceny wpływu środków zarządzania na przedmiotowe zasoby i połowy. Realizacja tego wymogu napotyka poważne trudności ze względu na ograniczoną dostępność odpowiednich danych pozwalających przeprowadzić właściwą ocenę. Według opinii naukowych pełna ocena trzech lat realizacji planu nie może zostać przeprowadzona przed upływem pięciu lat od rozpoczęcia wdrażania planu. W związku z powyższym, harmonogram oceny planu powinien zostać zmieniony.

3.4 Komisja proponuje także przyznanie jej uprawnień wykonawczych w celu potwierdzenia, czy zostały spełnione warunki ustanowione w art. 29 dotyczące wyłączenia niektórych obszarów Bałtyku z zakresu stosowania tych środków.

3.5 Ponadto Komisja i państwa członkowskie postanowiły dążyć do osiągnięcia maksymalnego podtrzymywalnego połowu w odniesieniu do uszczuplonych zasobów najpóźniej do 2015 r., ale nie zostało to wskazane w planie jako cel. Aby uniknąć wszelkich niejasności w planie, należy w nim umieścić odniesienie do maksymalnego podtrzymywalnego połowu.

3.6 Artykuł 5 oraz 8, w których ustanawia się całkowity dopuszczalny połów zasobów (TAC) dorsza oraz maksymalną liczbę dni poza portem, powinny zostać odpowiednio zmienione w celu wyjaśnienia, że przedmiotowa procedura jest przewidziana w Traktacie.

4. Uwagi szczegółowe

4.1 EKES z zadowoleniem zauważa, że plan w zakresie zasobów dorsza w Morzu Bałtyckim jest sukcesem, i uznaje, że dalsze wdrażanie tego planu jest ważną kwestią.

4.2 We wniosku Komisji zmieniono cele planu określone w art. 4. EKES uważa, że zaproponowane odniesienie do maksymalnego podtrzymywalnego połowu jest zgodne ze wspólnym celem UE dotyczącym stad ryb.

4.3 Komisja proponuje wprowadzenie zmiany do art. 5 i 8 planu polegającej na zastąpieniu decyzji Rady podejmowanej

większością kwalifikowaną procedurą zgodną z nowym traktatem. Są to zmiany natury technicznej odzwierciedlające zmianę w procedurze podejmowania decyzji wprowadzoną przez TFUE.

4.4 W odniesieniu do art. 26 Komisja proponuje przeprowadzenie oceny planu co pięć lat. EKES zgadza się na przedstawione uzasadnienie tej propozycji, jednak zauważa, że stada dorsza należy monitorować każdego roku w odniesieniu do planu w powiązaniu z ocenami zasobów rybnych przeprowadzonymi przez ICES.

4.5 W kontekście obecnej procedury decyzyjnej Komisja proponuje wprowadzić zmianę do art. 29 ust. 2, 3 i 4, by umożliwić jej zezwalanie na odstępstwa od limitów połowowych. Zgodnie z tą propozycją Komisja potwierdzałaby co roku odstępstwa w drodze aktów wykonawczych a komitet składający się z przedstawicieli państw członkowskich przygotowywałby ocenę i sprawozdanie na ten temat. EKES opowiada się za poszerzeniem kompetencji Komisji w tym obszarze, jednak podkreśla, że projekt decyzji powinien zostać przesłany do oceny odpowiednio wcześniej, tak by można było ją przeprowadzić przed kolejnym okresem połowowym.

4.6 We wniosku wprowadzono zmiany do art. 27 i 29 polegające na przekazaniu Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych. EKES wypowiedział się w tej sprawie w poprzednich opiniach⁽¹⁾. Stwierdzono w nich, że upoważnienie do przyjmowania aktów delegowanych musi być ograniczone w czasie. Ponadto akty te powinny być ograniczone do dziedzin, w których konieczne jest szybkie podejmowanie decyzji.

4.7 Zaproponowane w art. 29a powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych w oparciu o art. 26 i 27 poważnie zmieniłyby zasady dotyczące procesu kształtowania polityki rybołówstwa UE. Przekazanie uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych uzasadnione jest obecną powolnością procesu decyzyjnego w Komisji i w Parlamencie. EKES uważa, że w pierwszym rządzie rozwiązania tego problemu należy szukać w wyjaśnieniu kwestii podziału kompetencji między Parlamentem a Radą na mocy art. 43 ust. 2 i 3 TFUE. EKES uznaje, że ustalanie poziomu śmiertelności połowowej zgodnie z art. 27 planu jest bezpośrednio związane z określeniem i rozdzielaniem uprawnień do połowu tzn. leży w wyłącznej kompetencji Rady na mocy art. 43 ust. 3 TFUE.

4.8 Plan w zakresie zasobów dorsza w Morzu Bałtyckim jest opracowany także po to, by zapewnić stabilność w odniesieniu do uprawnień do połowu, na podstawie których firmy zajmujące się połowami przemysłowymi mogą z pewną dozą pewności rozwijać działalność połowową. EKES obawia się, że jeśli Komisja uzyska uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych dotyczących zmiany docelowego poziomu śmiertelności połowowej, na podstawie którego określa się kwoty połowowe, mogłyby to doprowadzić w perspektywie krótkoterminowej do nagłej zmiany kwot połowowych, co przyniosłoby katastrofalne skutki dla przemysłu rybnego.

⁽¹⁾ CESE, Dz.U. C 107 z 6.4.2011, s. 33–36, oraz CESE, Dz.U. C 43 z 15.2.2012, s. 56–59.

4.9 Innym powodem, dla którego Rada powinna nadal ponosić odpowiedzialność za decyzje dotyczące docelowego poziomu śmiertelności połowowej stosowanego w planie, jest kwestia zmiany z roku na rok zasad leżących u podstaw opinii naukowych w tej sprawie. W opinii naukowej nie uwzględnia się potrzeby stabilności społeczno-gospodarczej. Zmiana zasad czy metod obliczeniowych może znacznie zmienić wynikający z nich docelowy poziom śmiertelności połowowej zalecanej przez naukowców, mimo że nie zaszły wyraźne zmiany w zasobach rybnych.

4.10 EKES zauważa ponadto wysiłki podejmowane obecnie, by opracować wspólny model zarządzania zasobami dorsza i gatunkami pelagicznymi w Bałtyku. Wieloletni plan w zakresie zasobów dorsza w Morzu Bałtyckim zostanie ostatecznie zastąpiony planem opracowanym w oparciu o ten model, nie ma więc powodu do wprowadzania niepotrzebnych zmian do obecnego planu, który przynosi pozytywne wyniki.

Bruksela, 11 lipca 2012 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON
